

Maj 2022

Københavns Biblioteker
Kultur- og Fritidsforvaltningen

Københavns Biblioteker

AKTIVITETER OG NØGLETAL 2021

VERDENSBIBLIOTEK+
+FAGLITTERATUR

SKØNLITTERATUR+
+VERDENSBIBLIOTEK

Indhold

Introduktion

- Indledning s. 3
- Resumé – 9 tendenser i 2021 s. 4
- Bibliotekerne efter corona s. 5

1. Det fysiske bibliotek **s. 6**

- Københavns Bibliotekers lånere s. 7
- Fysiske besøg s. 8
- Fysiske besøg og bogudlån pr. bibliotek s. 9
- Fysiske voksen- og børnebøger s. 10
- Udlån via græsning og reservering s. 11
- Indkøb af nye bøger s. 12

*Forsidebillede er taget af fotograf Jan Søndergaard
Rapportens andre billeder er taget af fotograf Kristoffer Juel Poulsen*

2. Det digitale bibliotek **s. 13**

- Samlede digitale udlån s. 14
- Digitale bogudlån s. 15
- Udlån af digitale børnebøger s. 16
- E-bøger og netlydbøger s. 17
- Filmstriben s. 18
- Bibliotekets hjemmeside og app s. 19

3. Litteraturformidling og aktiviteter **s. 20**

- Arrangementer s. 21
- Digital litteraturformidling s. 22
- Nyhedsbreve s. 23
- Børnelitteraturfestivalen *Vi elsker bøger* s. 24
- Daginstitutions- og skolesamarbejde s. 25

Indledning

Det tager tid for københavnernes at genetablere biblioteksvanerne fra før coronapandemien. De samlede besøgs- og udlånstal var fortsat lavere i 2021 end før corona, men udviklingen viser dog en støt stigning i besøgstal i løbet af året.

I 2021 oplevede bibliotekerne en markant stigning i antallet af børnelånere. 2021 blev således året, hvor udlånet af fysiske børnebøger for første gang overhalede udlånet af fysiske voksenbøger.

Der var fokus på digital formidling og udlån af digitale bøger i 2021, mens de fysiske biblioteker var lukkede for ophold i starten af året. Det afspejler sig i eReolens nøgletal, hvor udlån af e-bøger og netlydbøger er steget, og dermed fortsætter en flerårig tendens til øget brug af digitale bøger.

Bibliotekernes arrangementer har ligesom i 2020 været begrænset af restriktioner i 2021. Alligevel blev der afviklet fysiske og digitale arrangementer, og mange aktiviteter blev omlagt til nye formater, så de stadig kunne afholdes. Eksempelvis blev den bydækkende litteraturfestival for børnefamilier *Vi elsker bøger* afviklet 100 % digitalt i 2021.

Biblioteksplanen 2019-2023

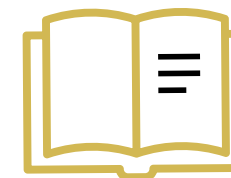
I 2019 blev *Biblioteksplanen 2019-2023* vedtaget af Kultur- og Fritidsudvalget, og selvom de seneste år har været alt andet end forventelige, følger bibliotekerne stadig planen som et pejlemærke for biblioteksudviklingen.

Planen indeholder fire fokusområder:

- Det fysiske bibliotek
- Det digitale bibliotek
- Litteratur og læsning
- Børn og unge

De tre første fokusområder afspejler i grove træk de tre kapitler i denne rapport, mens børn og unge, der er en prioriteret målgruppe for bibliotekerne, er et gennemgående fokus i alle tre kapitler.

På s. 5 gives en kort introduktion til nogle af de større forandringer, der er i gang på bibliotekerne som led i udmøntningen af *Biblioteksplanen*. Der er særlig fokus på at få københavnernes tilbage på de fysiske biblioteker efter coronanedlukningen.

Læsevejledning

Denne rapport kan læses ud i ét eller bruges som et opslagsværk med relevante nøgletal for Københavns Biblioteker i 2021.

Rapporten er inddelt i tre kapitler:

- 1. Det fysiske bibliotek**
- 2. Det digitale bibliotek**
- 3. Litteraturformidling og aktiviteter**

For et hurtigt overblik over biblioteksåret 2021 anbefales resuméet på s. 4, der opsummerer ni tendenser i 2021.

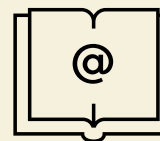
Resumé: 9 tendenser i 2021

Det fysiske bibliotek

- **Det tager tid at genetablere de samme biblioteksvaner som før coronapandemien.** Både besøgs- og udlånstal er fortsat lavere i 2021 end før corona, men udviklingen i besøgstal viser en støt stigning frem mod slutningen af året.
- **Antallet af børnelånere er steget markant i 2021,** og udlånet af fysiske børnebøger er for første gang større end udlånet af fysiske voksenbøger.
- **Børnebøger og voksenbøger har forskellige udlånmønstre.** Til børn udlånes primært skønlitteratur, og det foregår i høj grad via græsning, mens størstedelen af bøger til voksne er faglitteratur, der udlånes via reservering.

Det digitale bibliotek

- **Udlån af e-bøger og netlydbøger er steget** i 2021 og fortsætter dermed en flerårig tendens til øget brug af digitale bøger. Stigningen har været særligt markant i 2020 og 2021, hvor coronarestriktioner har begrænset brugen af de fysiske biblioteker.
- **Udlånet af digitale børnebøger er steget** og udgør en større del af det samlede udlån af børnebøger end tidligere. Dog er 7 ud af 10 udlån til børn stadig fysiske børnebøger.
- **1 ud af 5 aktive lånere brugte i 2021 bibliotekets app.** Disse lånere er storbrugere af biblioteket og stod for 40 % af alle reserveringer og fornyelser af lån i 2021.

Litteraturformidling og aktiviteter

- **Bibliotekernes arrangementer har været begrænset** af coronarestriktioner, men der blev alligevel afholdt et stort antal af både fysiske og digitale arrangementer i 2021 til glæde for tusindvis af københavnere.
- **Bibliotekernes digitale nyhedsbreve bliver mere og mere populære** og havde i 2021 en stigning på 20 % i antallet af abonnenter på tværs af alle fire nyhedsbreve.
- **Børnelitteraturfestivalen Vi elsker bøger blev afholdt digitalt i 2021.** Det betød færre arrangementer, men gav mulighed for større rækkevidde, idet festivalen nåede ud til borgere, der ellers ikke havde deltaget.

Bibliotekerne efter corona

Det tager tid at genetablere kultur- og fritidsvaner efter coronapandemien. Københavns Biblioteker har fokus på udvikling af tre områder i de kommende år, der ikke bare skal få de samme borgere tilbage på de fysiske biblioteker, men bidrage til at endnu flere københavnere får glæde af byens biblioteker.

Værtskab

- Reorganiseringen af logistik og boghåndtering betyder, at fokus for en række medarbejdere flyttes fra bøgerne til borgerne.
- Borgerne vil opleve mere synlige og imødekomende biblioteksværter, der er opsøgende i biblioteksrummet.
- De mange borgere, der ønsker det, skal kunne betjene sig selv både på det fysiske bibliotek og via digitale løsninger. Det skaber rum for værtskab, hvor litteraturformidlingen er i fokus.
- Der introduceres ens beklædningsgenstande, der øger biblioteksværternes synlighed.

Bogudstillinger

- Med et nyt bydækkende koncept femdobles antallet af bogudstillinger på Københavns Biblioteker til ca. 550 bogudstillinger.
- Udstillinger med forsidevendte bøger udlåner 5-7 gange så meget som bøger opstillet på reoler med bogryggen udad.
- Der indkøbes bøger direkte til de nye bogudstillinger, som ikke kan reserveres hjemmefra. Det skal give borgerne endnu mere lyst til at komme på biblioteket for at låne populære bøger uden at skulle vente i kø.
- Det nye koncept for bogudstillinger kan bl.a. lade sig gøre, fordi der i perioden 2022-2025 er afsat ca. 19 millioner kr. ekstra til materialeindkøb.

Faciliteter

- De mange nye bogudstillinger forudsætter, at der er plads på bibliotekerne. Derfor gennemgår indretningsspecialister alle biblioteker. Der indrettes bl.a. med flere udstillingsmoduler, færre reoler og opdateret skiltning.
- Bibliotekernes velkomstområder får også et løft, der skal sikre et behageligt møde med biblioteksrummet, som er nemt og intuitivt at navigere i for borgerne.
- Seks børnebiblioteker er renoveret de seneste år og Hovedbiblioteket har fået en ny børneetage, LÆS. Det skaber flere besøg fra institutioner og børnefamilier. Derfor er der fokus på at skaffe midler til renovering af flere børnebiblioteker i de kommende år.

Det fysiske bibliotek

Gode fysiske rammer er afgørende for den gode biblioteksoplevelse, uanset om borgerne besøger biblioteket for at låne bøger, deltage i arrangementer eller benytter biblioteket som mødested, studie- eller opholdsrum.

I dette kapitel kan du finde nøgletal for 2021 om Københavns Bibliotekers:

- Lånere
- Fysiske besøg
- Fysiske voksen- og børnebøger
- Udlån af fysiske materialer via græsning og reservering
- Indkøb af nye bøger

Tre tendenser i 2021

- **Det tager tid at genetablere de samme biblioteksvaner som før corona-pandemien.** Både besøgs- og udlånstal er fortsat lavere i 2021 end før corona, men udviklingen i besøgstal viser en støt stigning frem mod slutningen af året.
- **Antallet af børnelånere er steget markant i 2021,** og udlånet af fysiske børnebøger er for første gang større end udlånet af fysiske voksenbøger.
- **Børnebøger og voksenbøger har forskellige udlånmønstre:** Til børn udlånes primært skønlitteratur, og det foregår i høj grad via græsning, mens størstedelen af bøger til voksne er faglitteratur, der udlånes via reservering.

1. Det fysiske bibliotek

Københavns Bibliotekers lånere

206.300**Aktive lånere*****+ 7 %**
ift. 2020

Aktive lånere, der har brugt det fysiske og/eller digitale bibliotek inden for det seneste år ved at låne, aflevere, reservere eller logge ind på sin lånerprofil på bibliotekets hjemmeside eller app.

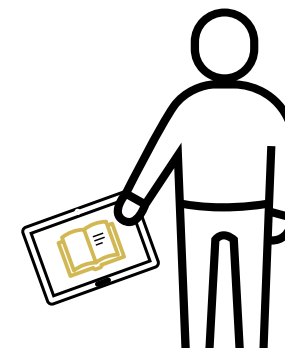
184.600**Voksenlånere****+ 4 %**
ift. 2020

Brugere over 18 år, der er oprettet som lånere og har brugt det fysiske og/eller digitale bibliotek inden for det seneste år.

15.600**Børnelånere****+ 42 %**
ift. 2020

Brugere under 18 år, der er oprettet som lånere og har brugt det fysiske og/eller digitale bibliotek inden for det seneste år.

Den markante stigning i antallet af børnelånere kan bl.a. hænge sammen med, at det er blevet nemmere at oprette børnelånere, og at der i 2020 blev foretaget en oprydning i lånere, som skabte et fald i antallet.

74.300**Lånere på eReolen****- 1 %**
ift. 2020

Brugere, der har brugt eReolen eller eReolen GO i 2021.

Antallet af brugere er næsten på samme niveau som i 2020. Her steg antallet af brugere på eReolen med næsten 22 %, da mange borgere fik øjnene op for bibliotekernes digitale tilbud under coronanedlukningen.

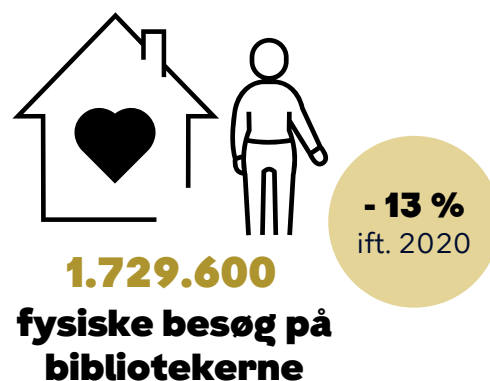
Kilde: Publizon (eReolen og eReolen GO!) og Cicero (Aktive lånere fordelt på lånergruppe)

*Aktive lånere omfatter også Biblioteket Kommer-lånere, klasselånere, fjernlån, personalelån mm. Da samme låner kan optræde i flere kategorier, kan der forekomme enkelte dubletter. Derfor er antallet af aktive lånere en smule højere end antallet af voksenlånere og børnelånere tilsammen.

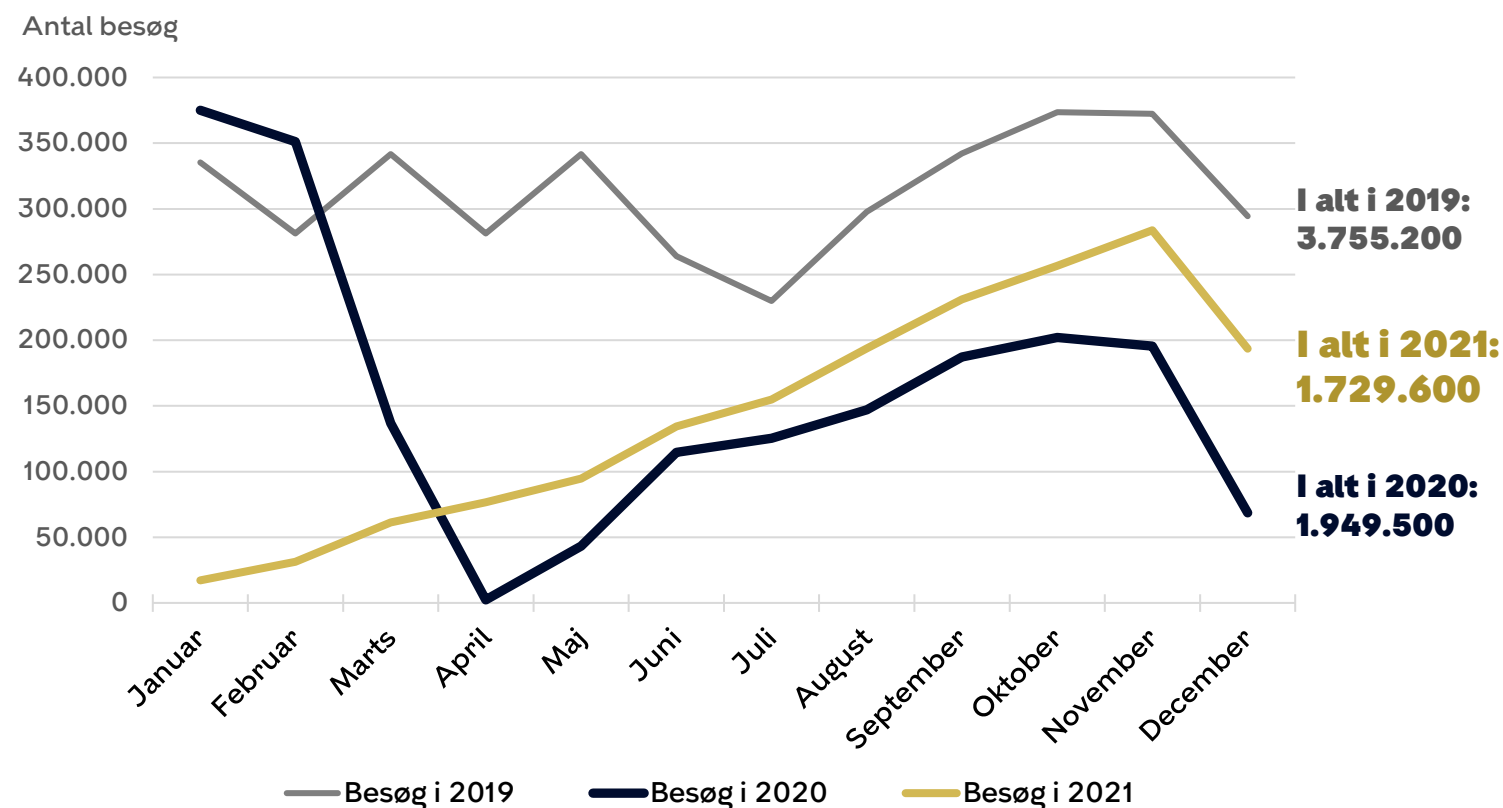
Fysiske besøg

Besøgstallene for 2021 er særligt præget af, at bibliotekerne var lukket for ophold fra den 9. december 2020 til den 21. april 2021. Det har resulteret i et fald i det samlede antal af fysiske besøg på -13% i forhold til 2020 og -54% i forhold til 2019.

Dog viser kurven for udviklingen i fysiske besøg i 2021 en støt stigning frem mod slutningen af året, hvor besøgstallet var højere end i 2020. Med undtagelse af december, hvor besøg og udlånstal altid er lavere. Det tyder på, at brugerne så småt er på vej tilbage efter coronanedlukningen.

Udviklingen i besøgstal på bibliotekerne

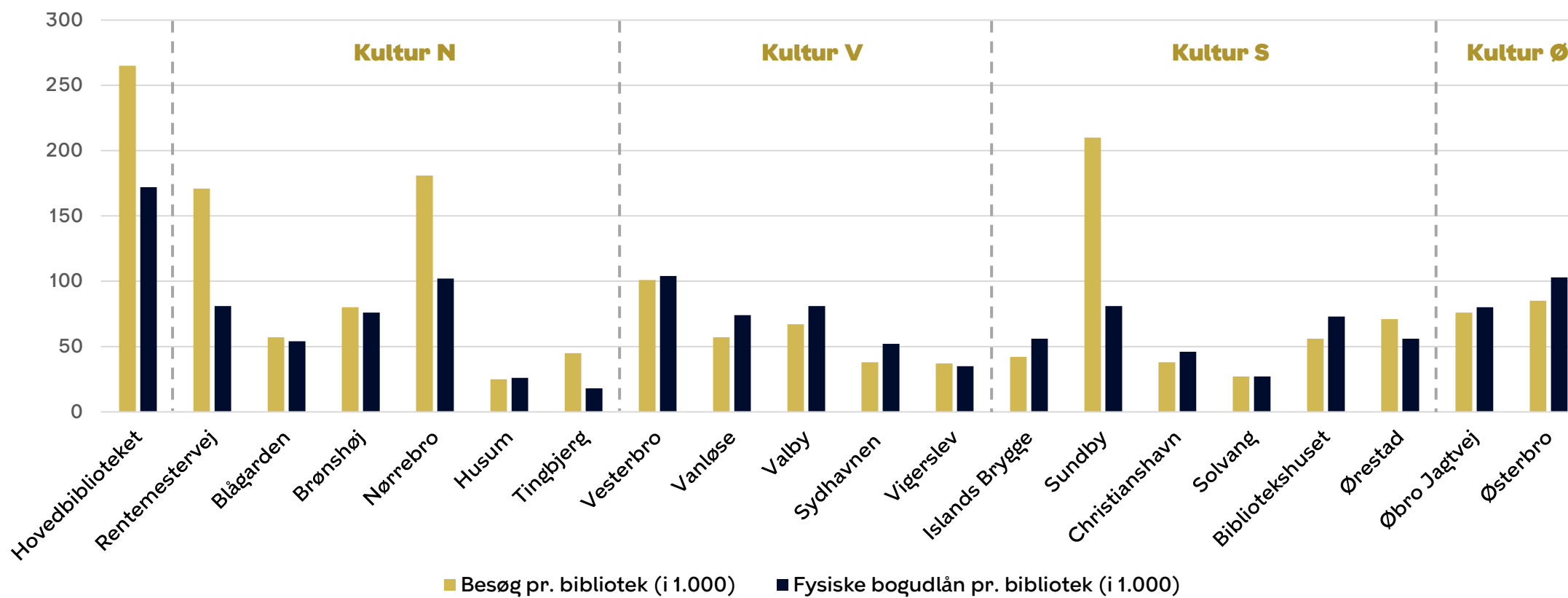

Kilde: Vemco (Besøgstal)

Antallet af fysiske besøg opgøres ved hjælp af besøgstællere ved indgangen(e) til hvert bibliotek. De giver en indikation af aktivitetsniveauet, men er behæftet med en vis usikkerhed. Åbningstiderne har været begrænsede pga. coronarestriktioner. Der har været længere åbningstid på Hovedbiblioteket end på lokalbibliotekerne. Fem biblioteker har desuden haft åbent for borgerservice (Biblioteket Rentemestervej, Brønshøj, Sundby, Vanløse og Øbro Jagtvej Bibliotek). Det afspejler sig også i besøgstallene.

Fysiske besøg og bogudlån pr. bibliotek

Grafen viser antallet af fysiske besøg og bogudlån for hvert bibliotek i 2021. Når besøgstallet er højere end udlånstallet, er det et tegn på, at brugerne også besøger biblioteket med andre formål end at låne bøger. For eksempel for at opholde sig i biblioteksrummet, deltage i aktiviteter og/eller benytte andre faciliteter i huset, fx Borgerservice eller kulturhusfaciliteter.

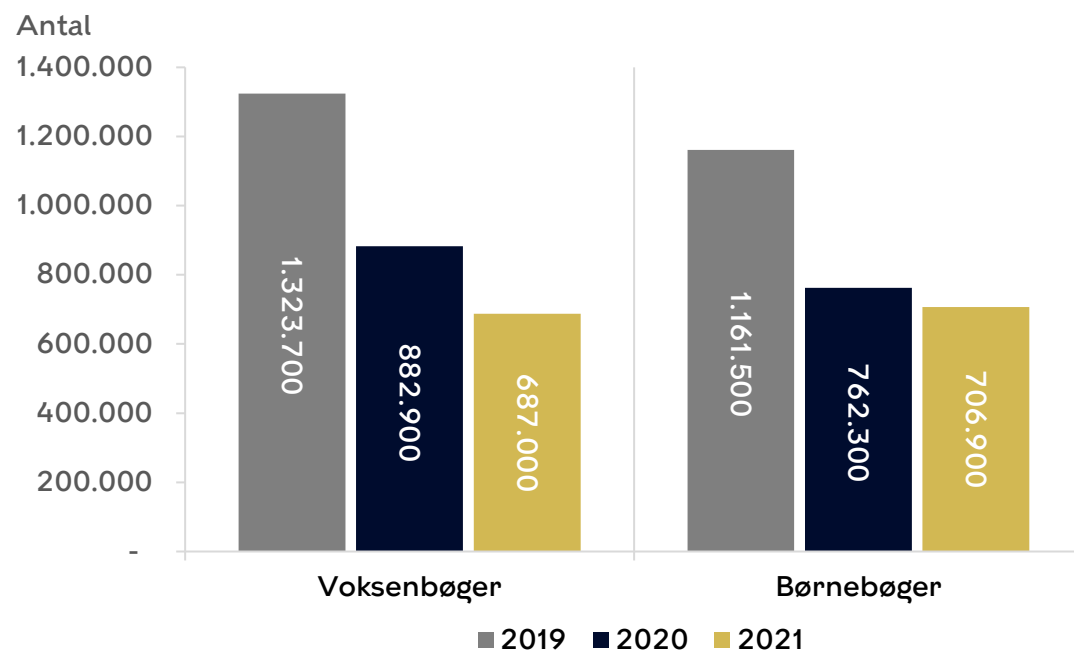
Kilde: Cicero (udlaan) og Vemco (Besøgstal)

Antallet af fysiske besøg opgøres ved hjælp af besøgstællere ved indgangen(e) til hvert bibliotek. De giver en indikation af aktivitetsniveauet, men er behæftet med en vis usikkerhed. Åbningstiderne har været begrænsede pga. coronarestriktioner. Der har været længere åbningstid på Hovedbiblioteket end på lokalbibliotekerne. Fem biblioteker har desuden haft åbent for borgerservice (Biblioteket Rentemestervej, Brønshøj, Sundby, Vanløse og Øbro Jagtvej Bibliotek). Det afspejler sig også i besøgstallene.

Fysiske voksen- og børnebøger

I 2021 har udlånet af fysiske børnebøger for første gang overhalet udlånet af fysiske voksenbøger. De markante fald i det generelle udlån af fysiske bøger i 2020 og 2021, som ses i figuren nedenfor, kan i høj grad tilskrives nedlukninger og restriktioner i forbindelse med coronapandemien.

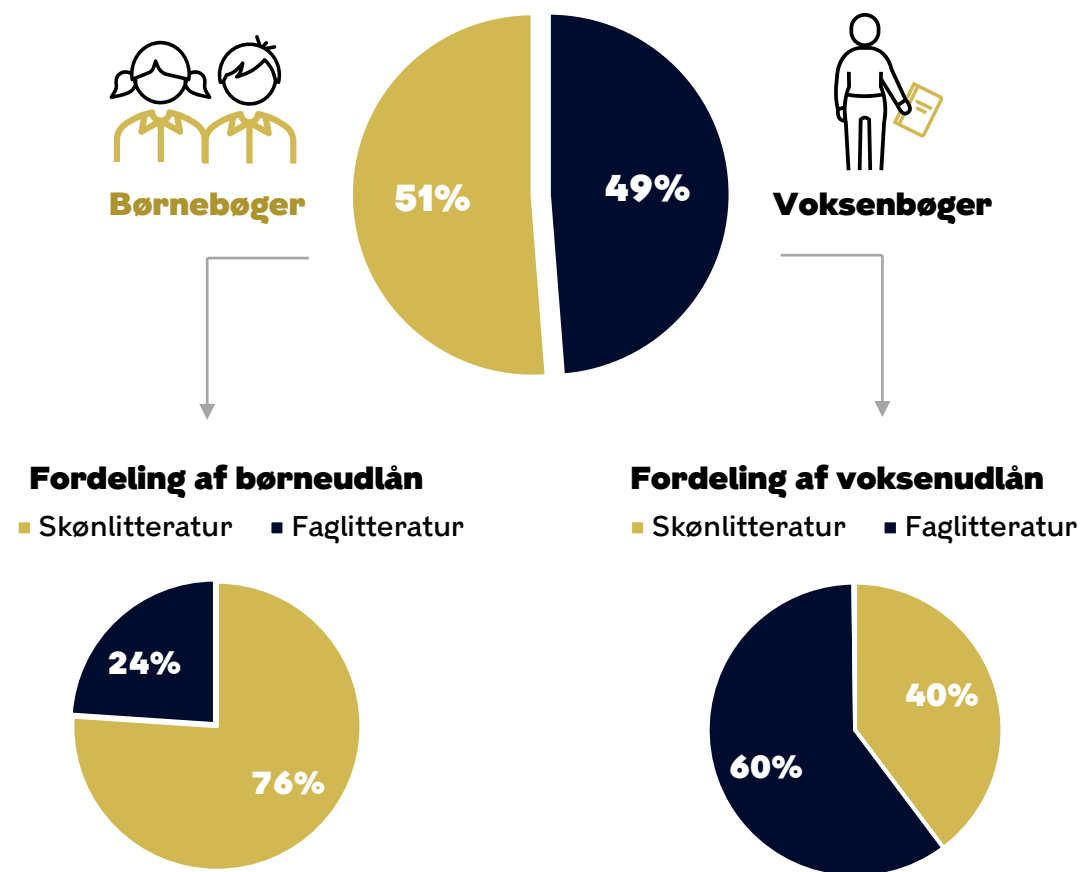
Udlån af fysiske voksen- og børnebøger

Kilde: Cicero (udlaan), Cicero Explore (Cirkulation > Antal udlån)

Udlånet af fysiske bøger er baseret på udlån for filialerne med publikumsadgang. En mindre andel af udlånene kan ikke klassificeres som børne- eller voksenudlån. Disse indgår ikke i statistikken. Antal udlån og fordeling af udlån på skøn- og faglitteratur er trukket fra to forskellige datarapporter, der ikke er én til én sammenlignelige.

Fordeling af udlån af fysiske bøger

Udlån af fysiske materialer via græsning og reservering

Der er stor forskel på, hvordan borgerne finder vej til voksenmaterialer og til børnematerialer. Det fremgår tydeligt af materialernes forskellige udlånmønstre.

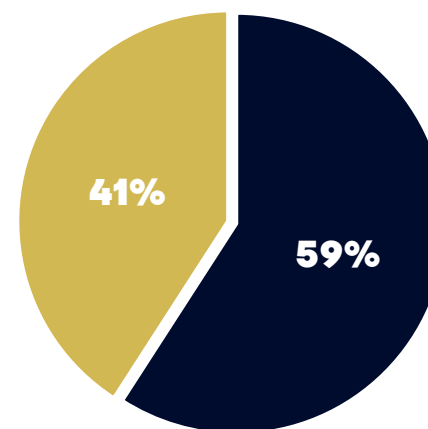
I 2021 blev størstedelen (59 %) af de udlånte voksenmaterialer udlånt via reserveringer, mens det kun var tilfældet for en femtedel (22 %) af børnebøgerne. Det skyldes, at børnebøger i høj grad udlånes via græsning i biblioteksrummet.

Hvad betyder "græsning"?

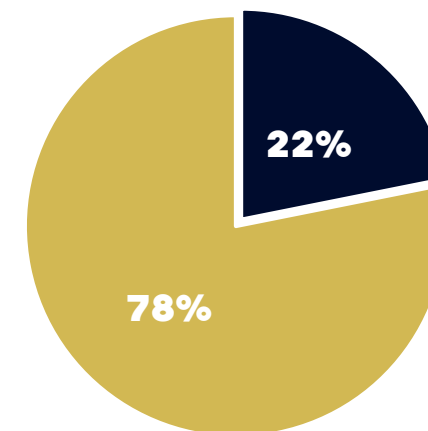
Græsning er betegnelsen for, når brugerne lader sig inspirere på biblioteket og låner bøger direkte fra hylder og udstillingspodier.

Fordeling af udlån af voksenmaterialer

Fordeling af udlån af børnematerialer

■ Andel af udlån, der er græsset

■ Andel af udlån, der er bestilt/reserveret

Kilde: IMS (cirkulation opsummeret), periode: 01-01-2021 til 01-01-2022

Diagrammerne er baseret på udlån for filialerne med publikumsadgang. Pga. coronarestriktioner var bibliotekerne i en periode af 2021 kun tilgængelige for udlån af reserverede materialer. Materialer dækker både over bøger – skønlitteratur, faglitteratur og børnebøger – samt tegneserier, musik, film og spil.

Indkøb af nye bøger

Den fysiske materialesamling vedligeholdes ved løbende indkøb af nye titler. Københavns Biblioteker havde i 2021 et materialebudget på 36 millioner kr., der dækker indkøb af fysiske bøger og udgifter til forbrug af digitale materialer.

I den seneste opgørelse fra 2020 lå materialeudgifterne på 62 kr. pr. 1.000 indbyggere i København, hvilket er 15 % over landsgennemsnittet (54 kr.).*

I perioden 2022-2025 er der afsat ca. 19 millioner kr. ekstra til materialeindkøb, som bl.a. går til indkøb af bøger til det nye bydækkende koncept for bogudstillinger.

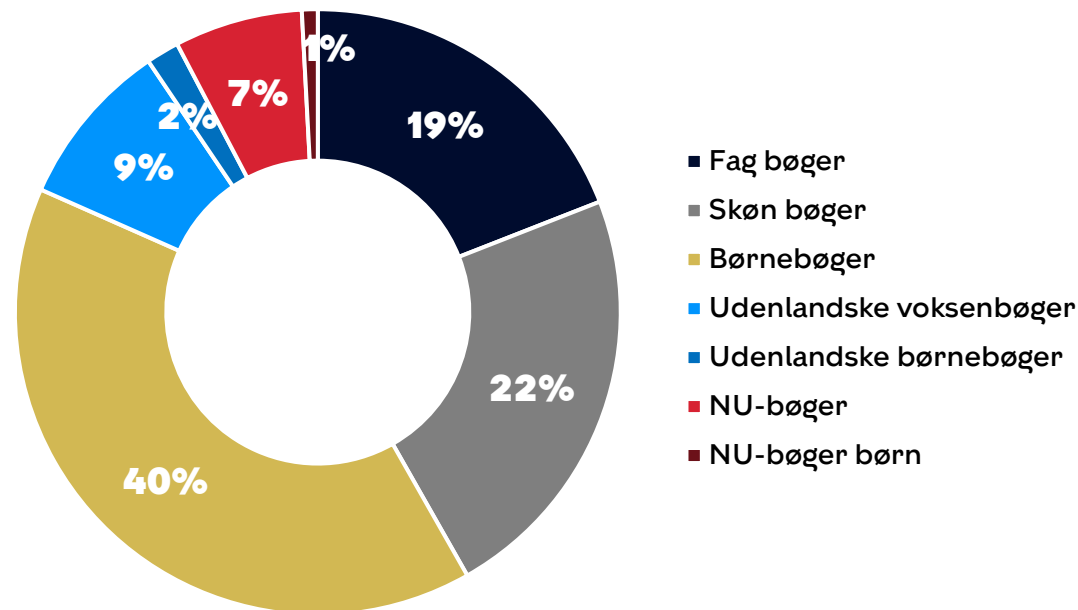
Københavns Bibliotekers materialesamling

Københavns Biblioteker har en materialesamling bestående af ca. 1 million fysiske materialer. Halvdelen af materialerne er til børn og den anden halvdel er til voksne. Herudover har borgerne adgang til en lang række digitale materialer.

For at gøre plads til de nye bøger, tilpasses den eksisterende samling ud fra databaserede kassationsprincipper. Dette sikrer, at samlingen holdes opdateret og attraktiv for borgerne.

*Kilde: Danmarks Statistik (Materialeudgifter pr. 1.000 indbyggere)

Indkøb af fysiske bøger i 2021

Kilde: Årsresultat 2021 - Materialer

Diagrammet medtager kun indkøbet af fysiske bøger og viser dermed ikke andele af det totale materialeindkøb i 2021, som også rummer andre materialer som CD'er, lydbøger, aviser, tidsskrifter, licenser etc. Nu-bøger = de nyeste bøger, kun til 14-dages lån.

Det digitale bibliotek

For mange københavnere er det digitale bibliotek indgangen til bibliotekets tilbud, hvad enten de låner digitale bøger på eReolen, eller bruger app eller hjemmeside til at finde inspiration, reservere eller forny deres lån af fysiske bøger.

I dette kapitel kan du finde nøgletal fra 2021 om Københavns Bibliotekers:

- Samlede digitale udlån
- Udlån af digitale bøger
- Udlån af digitale børnebøger
- E-bøger og netlydbøger
- Filmstriben
- Bibliotekets hjemmeside og app

Tre tendenser i 2021

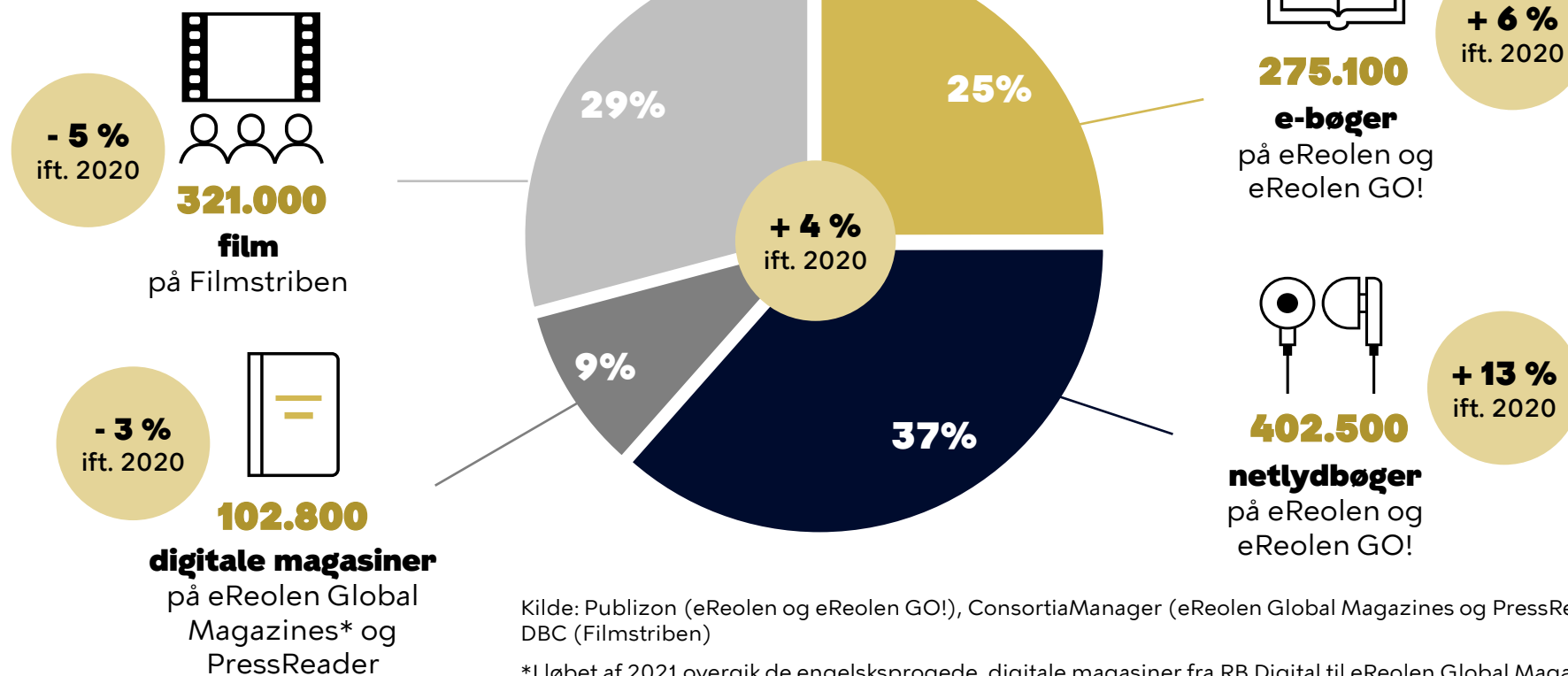
- **Udlån af e-bøger og netlydbøger er steget i 2021** og fortsætter dermed en flerårig tendens til øget brug af digitale bøger. Stigningen har været særligt markant i 2020 og 2021, hvor coronarestriktioner har begrænset brugen af de fysiske biblioteker.
- **Udlånet af digitale børnebøger er steget** og udgør en større del af det samlede udlån af børnebøger end tidligere. Dog er 7 ud af 10 udlån til børn stadig fysiske børnebøger.
- **1 ud af 5 aktive lånere brugte i 2021 bibliotekets app.** Disse lånere er storbrugere af biblioteket og stod for 40 % af alle reserveringer og fornyelser af lån i 2021.

2. Det digitale bibliotek

Samlede digitale udlån

Det samlede digitale udlån er steget med 4 % fra 2020 til 2021 til i alt 1.101.400 udlån.

Det digitale udlån dækker over udlån af e-bøger og netlydbøger på eReolen, digitale magasiner på eReolen Global Magazines og PressReader, samt film på Filmstriben.

Digitale bogudlån

Udlånet af e-bøger og netlydbøger på eReolen har været stigende i en årrække. Stigningen har dog været ekstra markant i 2020 og 2021, hvor åbningstider og ophold på bibliotekerne har været begrænset af coronarestriktioner. I 2021 udgjorde de digitale bogudlån således en tredjedel af alle bogudlån i København.

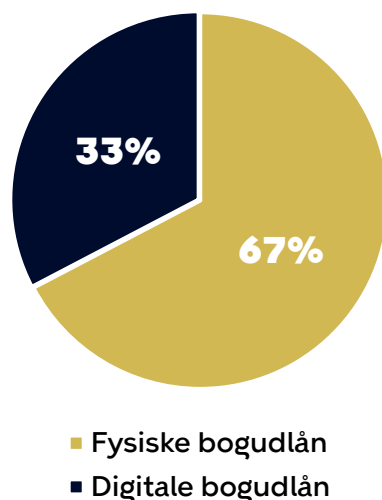
Januar 2021 var desuden den måned med flest udlån og det største antal brugere på eReolen nogensinde. 75.000 e-bøger og netlydbøger blev læst og lyttet af i alt 23.000 københavnere – heraf var over 4.000 helt nye brugere af eReolen.*

Lånekvote på eReolen**

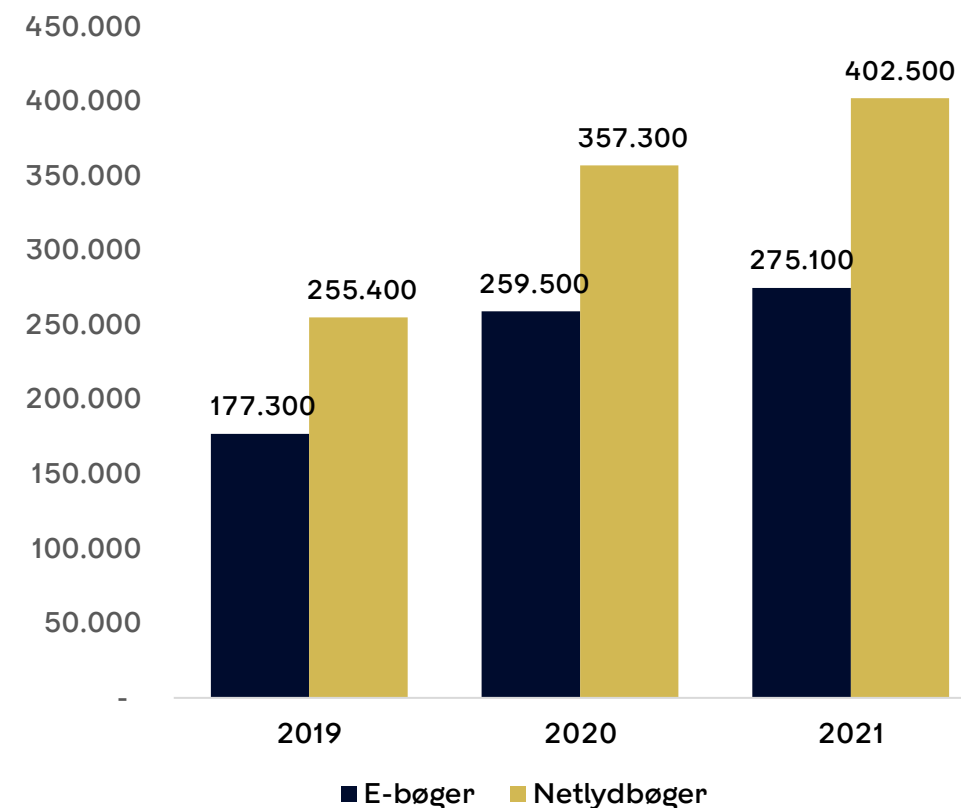
I København er borgernes kvote for antallet digitale lån på eReolen:

- **5 e-bøger** pr. måned
- **5 netlydbøger** pr. måned
- Derudover er det muligt at låne udvalgte titler, såkaldte "blå titler", som ikke tæller med i lånekvoten.

Fordeling af fysiske og digitale bogudlån i 2021

Udlån af digitale bøger

Kilde: Cicero (udlaan) og Publizon (eReolen og eReolen GO!)

Grafen *Udlån af digitale bøger* er baseret på digitale udlån af e-bøger og netlydbøger. Digitale bogudlån angiver bruttoudlånet (det samlede udlån) og ikke nettoudlånet (antallet af udlånte bøger, der åbnes af låneren).

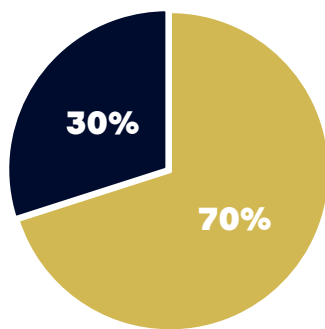
*Kilde: Publizon (eReolen og eReolen GO!)

**I København blev kvoten på eReolen for udlån af e-bøger og netlydbøger sat op fra 3 e-bøger og 3 netlydbøger om måneden til 5 e-bøger og 5 netlydbøger om måneden fra d. 12. marts 2020.

Udlån af digitale og fysiske børnebøger

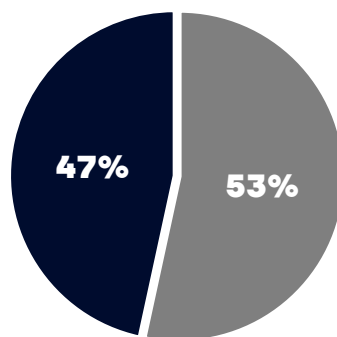
Mens udlånet af fysiske børnebøger har været mindre under coronapandemien, har udlånet af digitale børnebøger været støt stigende. I 2021 steg udlånet af digitale børnebøger med 16 %. Dermed udgjorde digitale børnebøger for første gang næsten en tredjedel (30 %) af det samlede udlån af børnebøger og knap halvdelen (47 %) af det samlede digitale bogudlån i 2021.

Andel af fysiske og digitale børneudlån i 2021

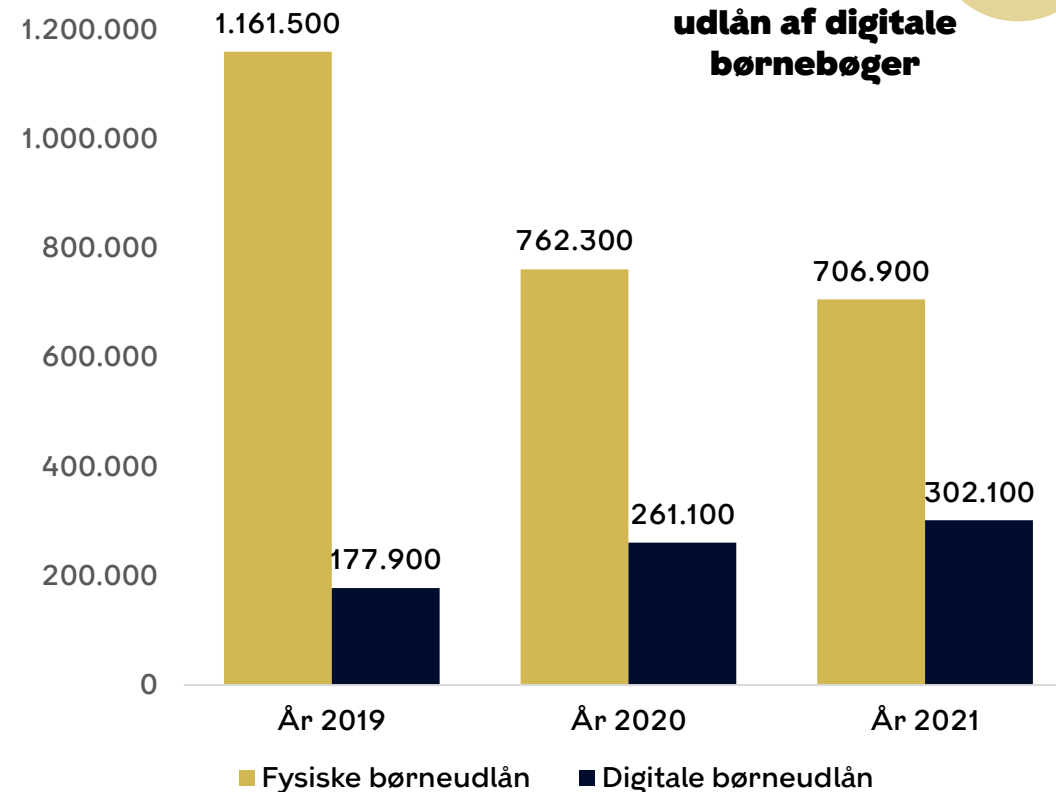
■ Fysiske børnebøger
■ Digitale børnebøger

Andel af digitale børne- og voksenudlån i 2021

■ Digitale voksenbøger
■ Digitale børnebøger

Udlån af fysiske og digitale børnebøger

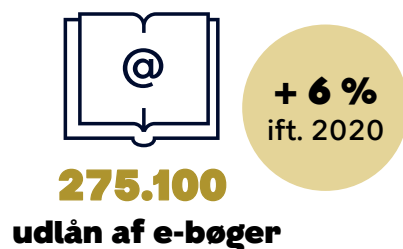

Kilde: Cicero (udlaan) og Publizon (eReolen og eReolen GO!)

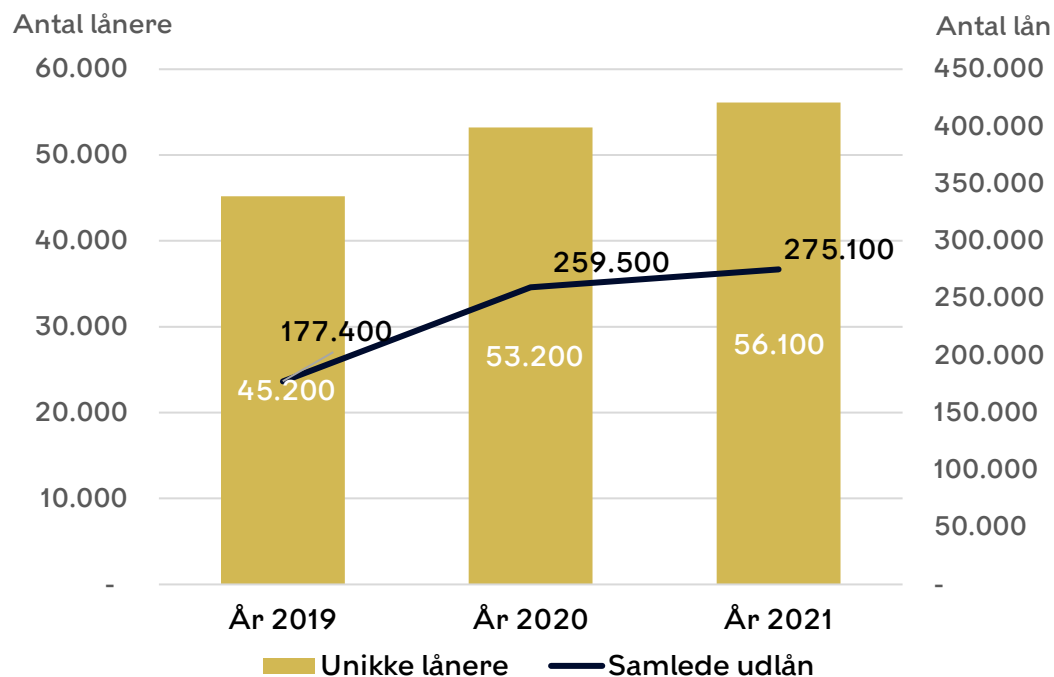
Udlån af fysiske bøger er baseret på udlån for filialerne med publikumsadgang. Fysiske bøger inkluderer også fysiske lydbøger. Digitale bøger inkluderer både e-bøger og netlydbøger.

E-bøger

Fra 2020 til 2021 er antallet af unikke lånere af e-bøger på eReolen og eReolen GO! steget med 5 %. Samtidig er antallet af udlån af e-bøger steget med 6 %.

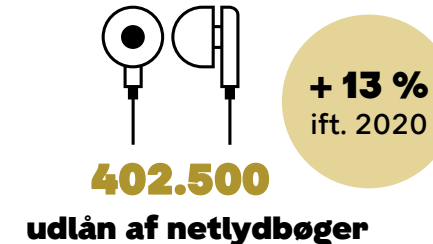

Unikke lånere og udlån af e-bøger

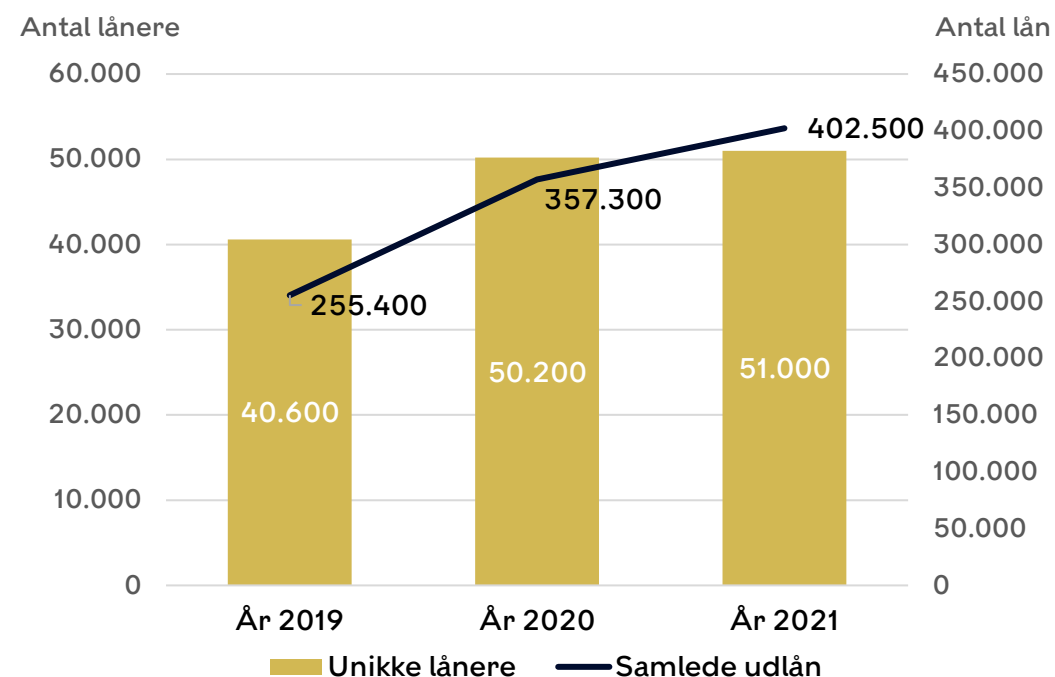

Netlydbøger

Fra 2020 til 2021 er antallet af unikke lånere af netlydbøger på eReolen og eReolen GO! steget med 2 %. Antallet af udlån er steget med 13 % i samme periode.

Unikke lånere og udlån af netlydbøger

Kilde: Publizon (eReolen og eReolen GO!)

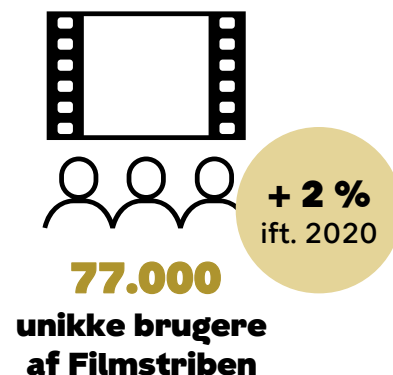
Unikke lånere er brugere, der har brugt eReolen og/eller eReolen GO! til at låne henholdsvis e-bøger og netlydbøger i 2021. Den samme låner kan optræde i begge statistikker, hvis personen har lånt både e-bøger og netlydbøger i perioden. Tallene for unikke lånere kan derfor ikke lægges sammen. I København blev kvoten på eReolen for udlån af e-bøger og netlydbøger sat op fra 3 e-bøger og 3 netlydbøger om måneden til 5 e-bøger og 5 netlydbøger om måneden fra d. 12. marts 2020.

Filmstriben

Pr. 1. juni 2021 trådte et nyt pointsystem i kraft, der afgør hvor mange film, den enkelte bruger kan låne pr. måned.

I København har brugerne 10 point pr. måned. Det betyder, at brugerne nu kan se 2 spillefilm om måneden, hvor det før var muligt at se 3 film.

Ændringen har påvirket antallet af udlån, som er faldet med 5 % fra 2020 til 2021. Samtidig er antallet af unikke brugere steget med 2 % fra 2020 til 2021.

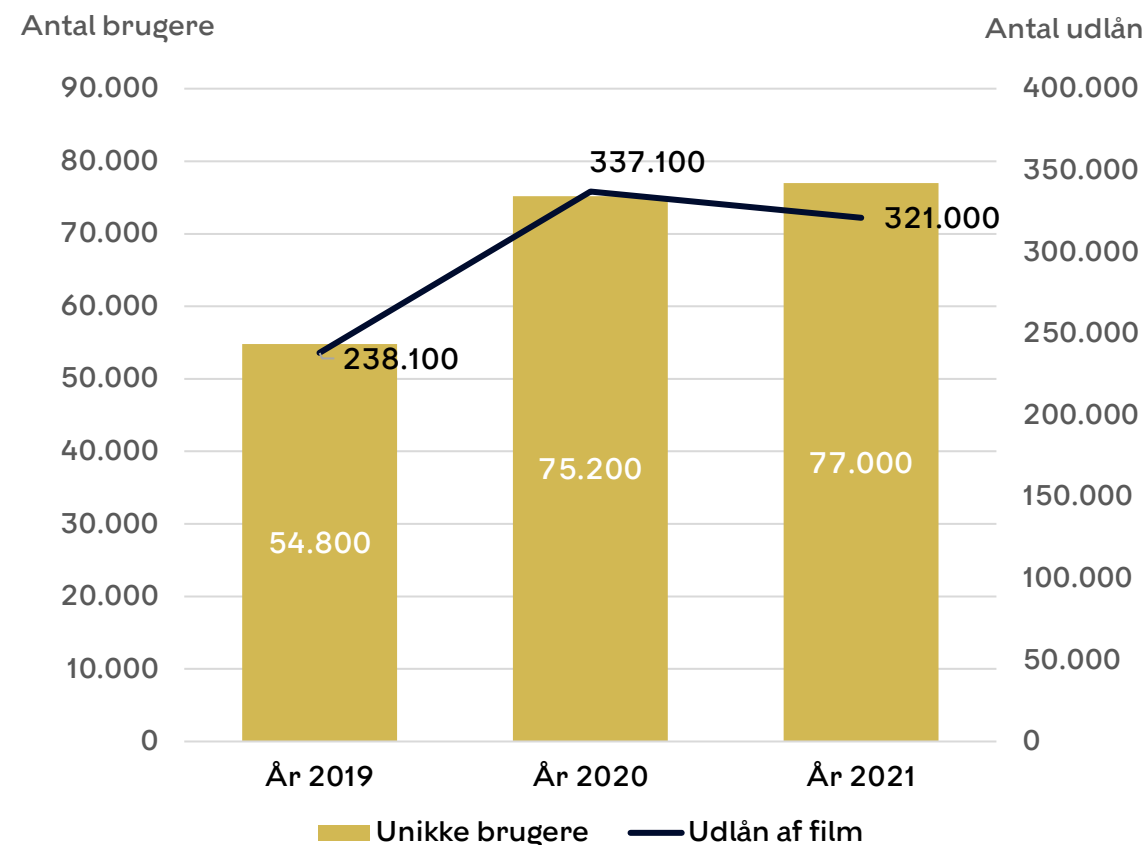
Filmstribens pointsystem

Med pointsystemet får brugerne et antal point, som kan bruges på filmkategorier med forskellige pointværdier:

- spillefilm og nogle dokumentarfilm = **4 point**
- dokumentarfilm over 30 min. = **3 point**
- film op til 30 min. = **2 point**
- film op til 15 min. = **1 point**

Tidligere havde brugerne et fast antal lån, uanset om det var en kortfilm på fem minutter eller en spillefilm.

Unikke brugere og udlån af film

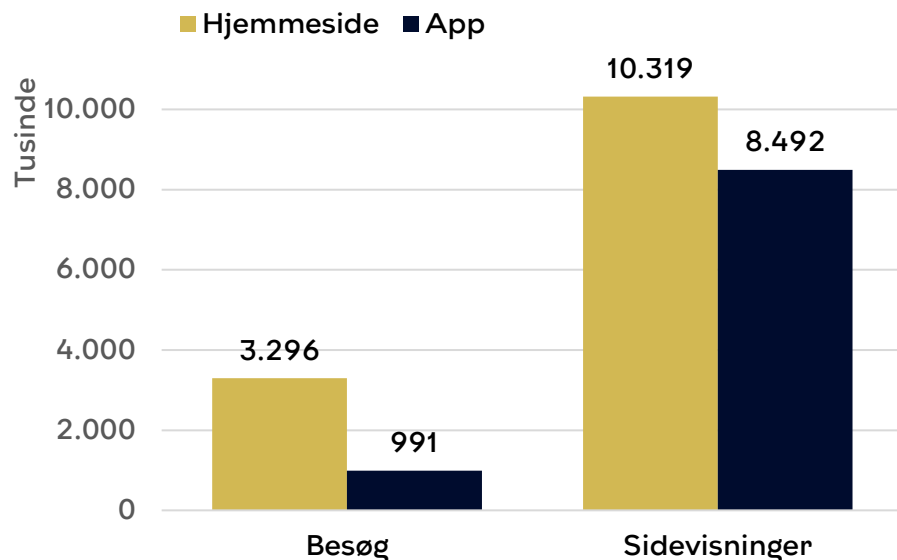

Kilde: DBC (Filmstriben)

Bibliotekernes hjemmeside og app

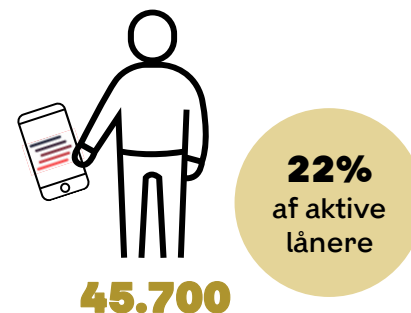
Brugerne af appen udgjorde i 2021 ca. en femtedel (22 %) af alle aktive lånere på Københavns Biblioteker. Samtidig blev to femtedele (40 %) af alle reserveringer og fornyelser af lån foretaget via appen. Selvom hjemmesiden fortsat er de fleste brugeres primære digitale indgang til biblioteket tyder det på, at app-brugerne er særligt aktive brugere af biblioteket.

Antal besøg og sidevisninger i 2021

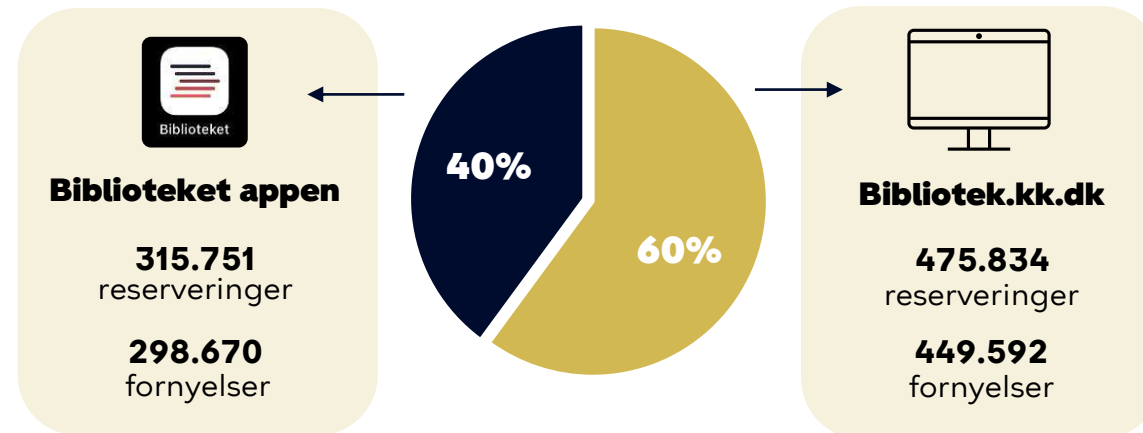
Kilde: Mapp (periode: 01-01-2021 til 01-01-2022)

Besøg angiver antallet af besøg, hvor én eller flere sider vises med under 30 min. mellem visningerne. Sidevisninger er antal gange en side bliver vist.

Unikke brugere
af appen i 2021*

Reserveringer og fornyelser af lån

Kilde: Cicero (aktivitet pr. login)

*Unikke brugere af app'en afspejler antallet af unikke enheder. Der skal derfor tages forbehold for, at én bruger kan logge ind på flere enheder og dermed tælle mere end én gang. Det er ikke muligt at trække data på antal unikke brugere af hjemmesiden pga. begrænsninger i cookies af hensyn til persondatabeskyttelse.

Litteraturformidling og aktiviteter

Københavns Biblioteker vil inspirere københavnere til at læse mere, og derfor er litteraturen i centrum, når bibliotekerne laver aktiviteter og formidling - både i det digitale og i det fysiske møde med borgerne.

I dette kapitel kan du finde nøgletal for 2021 om Københavns Bibliotekers:

- Arrangementer
- Digitale litteraturformidling
- Nyhedsbreve
- Børnelitteraturfestival *Vi elsker bøger*
- Daginstitutions- og skolesamarbejde

Tre tendenser i 2021

- **Bibliotekernes arrangementer har været begrænset** af corona-restriktioner, men der blev alligevel afholdt et stort antal af både fysiske og digitale arrangementer i 2021 til glæde for tusindvis af københavnere.
- **Bibliotekernes digitale nyhedsbreve bliver mere og mere populære** og havde i 2021 en stigning på 20 % i antallet af abonnenter på tværs af alle fire nyhedsbreve.
- **Børnelitteraturfestivalen *Vi elsker bøger* blev afholdt digitalt i 2021.** Det betød færre arrangementer, men gav mulighed for større rækkevidde, idet festivalen nåede ud til borgere, der ellers ikke havde deltaget.

3. Litteraturformidling og aktiviteter

Arrangementer

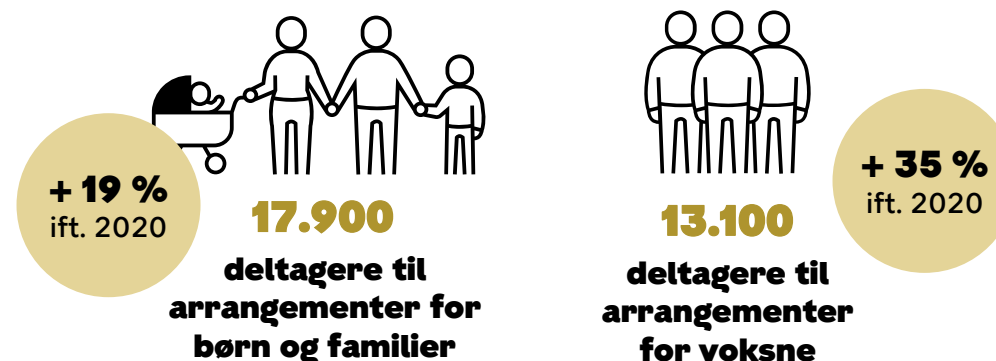
Københavns Biblioteker har fokus på at lave arrangementer, der skaber læseglæde hos københavnernes. I store dele af 2021 har det ligesom i 2020 ikke været muligt at afholde fysiske arrangementer på bibliotekerne pga. coronarestriktioner. Alligevel er der afholdt i alt 861 arrangementer i 2021, hvoraf 98 har været enten helt eller delvist digitale. Herudover har bibliotekerne huset ca. 100 aktive læseklubber.

Gode erfaringer med digitale arrangementer

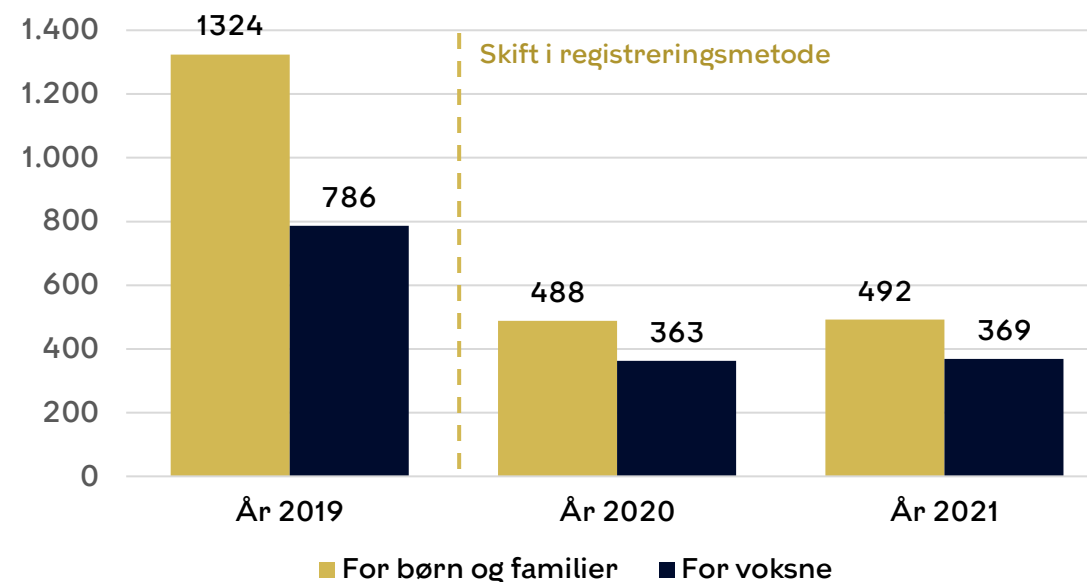
I perioder med nedlukning har bibliotekerne afholdt digitale arrangementer, som er blevet live-streamet via sociale medier.

Det mest populære digitale arrangement fandt sted i april 2021, da Svend Brinkmann deltog i arrangementsrækken *Månedens Forfatter*. Her så 3.600 digitale publikummer med, og efterfølgende er arrangementet vist over 13.000 gange på Facebook.

Digitale arrangementer kan og skal ikke erstatte arrangementer på de fysiske biblioteker, men rummer et potentiale som supplement til arrangementer i det fysiske biblioteksrum.

Antal fysiske og digitale arrangementer

Kilde: Bibliotekernes manuelle aktivitetsregistrering

Arrangementsantal og deltagerantal til fysiske og digitale arrangementer beror på manuelle registreringer fra medarbejdere, og der skal derfor tages forbehold for evt. variationer og mangler i registreringerne. Deltagerantal dækker både over borgere, der er mødt op til fysiske arrangementer og deltagere i digitale arrangementer via live-streams. Efterfølgende videovisninger af digitale arrangementer er ikke regnet som arrangementsdeltagere og er derfor ikke inkluderet i deltagerantal.

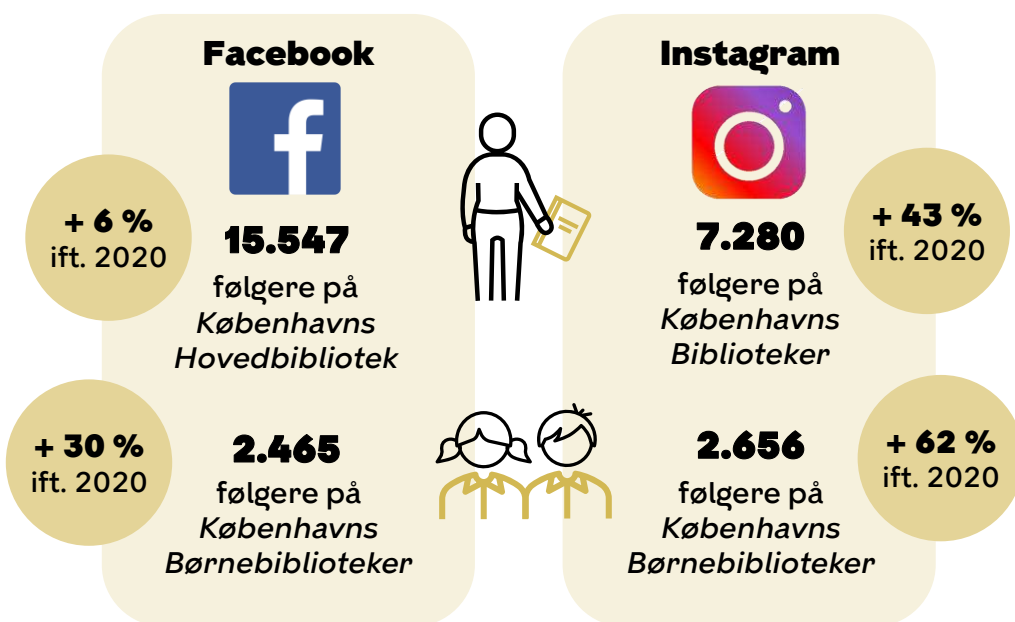
I 2020 overgik bibliotekerne til en ny registreringsmetode, der forbedrer datakvaliteten, men samtidig betyder, at arrangementsdata før og efter 2020 ikke er én til én sammenlignelige.

Digital litteraturformidling

Københavns Biblioteker arbejder strategisk med at formidle litteratur på en række digitale kanaler. På Facebook og Instagram har de bydækkende profiler haft en stor stigning i antallet af følgere og interaktioner i 2021. Resultaterne afspejler de ressourcer, der er prioriteret til hver profil.

Bydækkende Instagramprofil for Københavns Biblioteker

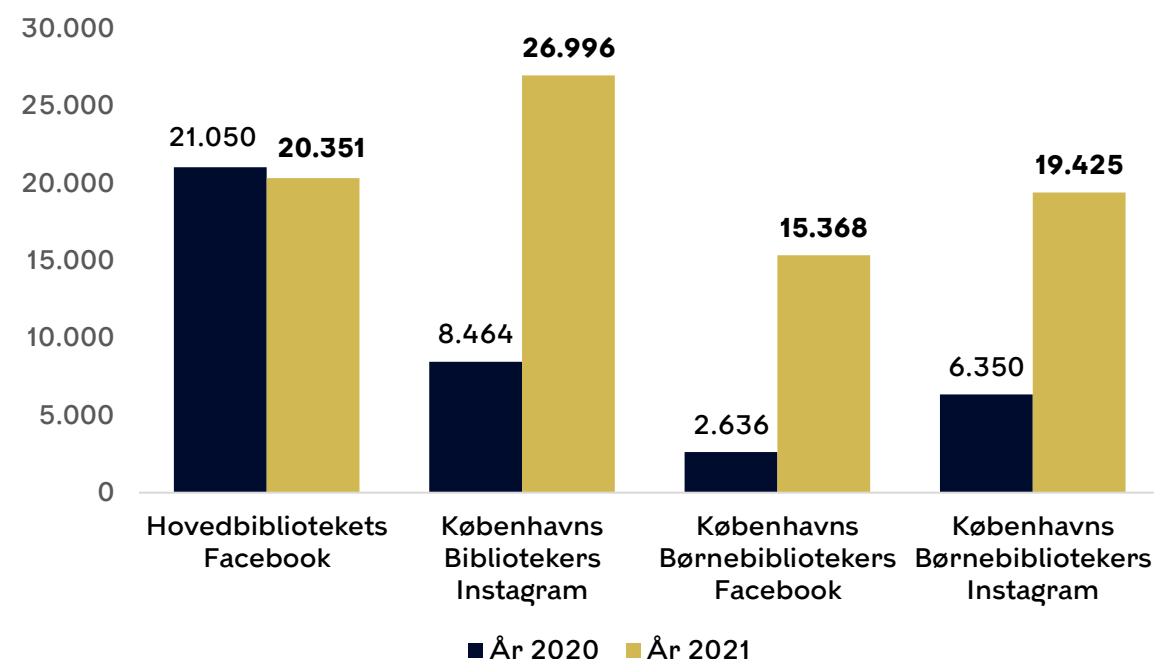
Instagramprofilen *Københavns Hovedbibliotek* har de seneste år arbejdet med en bydækkende ramme for indhold, og i 2021 blev navnet ændret til *Københavns Biblioteker*, så det nu også afspejler indholdet. Her er først og fremmest fokus på litteraturformidling og læse- og biblioteksglæde til voksne. Der promoveres også bibliotekstilbud og arrangementer i hele byen.

Fælles afsender på litteraturformidling til børn og børnefamilier

For familieindhold er profilen *Københavns Børnebiblioteker* etableret som en fælles afsender for alle digitale produkter samt børnelitteraturfestivalen *Vi elsker bøger*. Det er med til at skabe en større genkendelighed og styrker arbejdet med at skabe stor rækkevidde på digitale platforme for Københavns Bibliotekers bydækkende tilbud til børnefamilier.

Antal interaktioner (likes, delinger, kommentarer)

Figuren viser antal interaktioner på hver profil. Tal fra udgangen af 2020 og 2021.

Nyhedsbreve

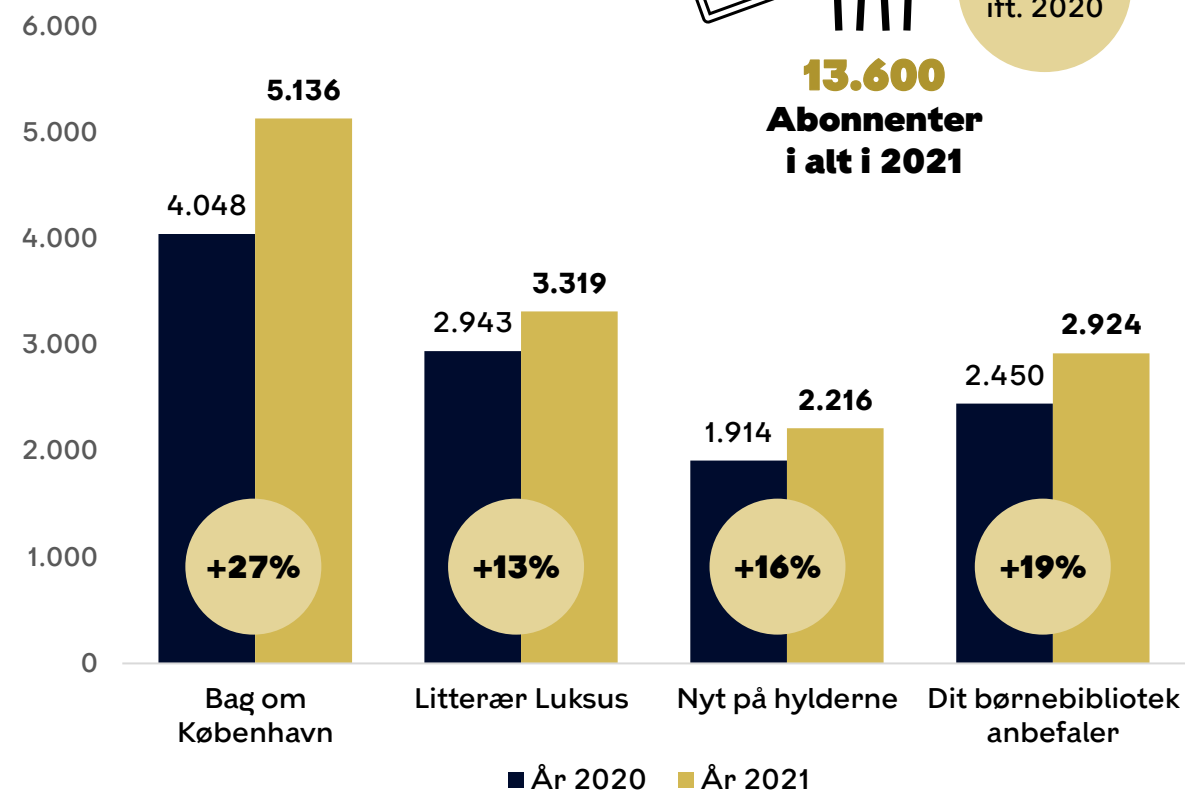
Flere abonnerer på nyhedsbrevene og ny *Krimispecial*

Københavns Biblioteker har fire nyhedsbreve, som borgerne har mulighed for at abonnere på: *Nyt på hylderne*, *Dit børnebibliotek anbefaler*, *Litterær Luksus* samt *Bag om København*. Her modtager abonnenterne løbende nye boganbefalinger og artikler, der inspirerer til mere læsning.

I 2021 var 1.240 af abonnenterne til *Nyt på hylderne* tilmeldt kategorien "Krimi og spænding". Derfor blev der lanceret særnyhedsbrevet *Krimispecial*, som udsendes en gang hver anden måned specifikt til denne interessegruppe.

Antal abonnenter pr. nyhedsbrev

Figuren viser antal abonnenter til hvert nyhedsbrev. Tal fra udgangen af 2020 og 2021.

Børnelitteraturfestivalen

Vi elsker bøger

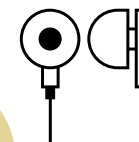
I 2021 blev børnelitteraturfestivalen *Vi elsker bøger* 100 % digital, suppleret med en række udendørs og selvkørende aktiviteter, som fx litterære skattejagter og gåture.

Festivalen havde i 2021 godt **35 arrangementer**, hvoraf 21 var live-streams til familier og skoler, og resten var udendørs-aktiviteter og podcasts, samt andre digitale oplevelser. Live-streams spændte over forfattermøder, tegneworkshops, booktalks, interviews og faglig fyraften.

Festivalens målgruppe er udvidet til at omfatte børn op til 14 år (hidtil var det op til 12 år), for også at nå børn i 7. og 8. klasse, hvor der især er udfordringer med at fastholde læselysten. Det har mødt stor opbakning fra skolernes side.

De digitale arrangementer kunne opleves på den bydækkende Facebookprofil *Københavns Børnebiblioteker* eller via Københavns Bibliotekers hjemmeside i form af fx podcasts og videoer. Derudover blev der streamet videoer på lokale Facebooksider, når der også var en lokal arrangør. Et succesfuldt koncept har været live-streamet booktalk, som nu er gået i drift under navnet "Børnebogsnaak LIVE", hvor 2-3 bibliotekarer anbefaler konkret børnelitteratur på video.

Generelt har festivalen set et markant højere antal deltagere pr. aktivitet, end der ville være muligt ved fysiske aktiviteter. I 2021 var der i snit **76 personer pr. oplevelse** – det tilsvarende tal var 31 personer i 2019.

+ 110 %
ift. 2020

1.200

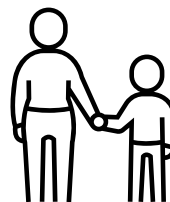
**Podcast
downloads**

+ 77 %
ift. 2020

12.200

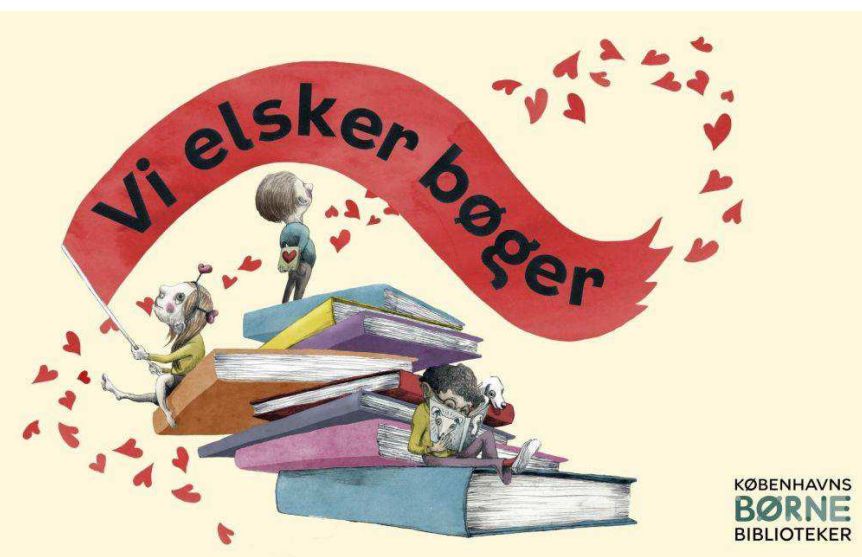
**videovisninger
på sociale medier**

+ 3 %
ift. 2020

3.700

**deltagere til alle
aktiviteter og
oplevelser**

Daginstitution- og skolesamarbejde

Flere daginstitutioner har besøgt bibliotekerne i 2021 end i 2020. Det hænger bl.a. sammen med de seneste års renovering af seks børnebiblioteker i byen og etableringen af Hovedbibliotekets nye børneetage LÆS, der åbnede i efteråret 2020.

I 2021 er der udarbejdet fælles rammer for et økonomisk bæredygtigt samarbejde med skolerne. Rammerne skal fremme, at alle skoler i kommunen stilles lige i forhold til basis- og tilkøbsydelse. Tilkøbsydelser er nødvendige i takt med at antallet af børn og skoler vokser i København, mens bibliotekernes budgetter ikke er demografiregulerede.

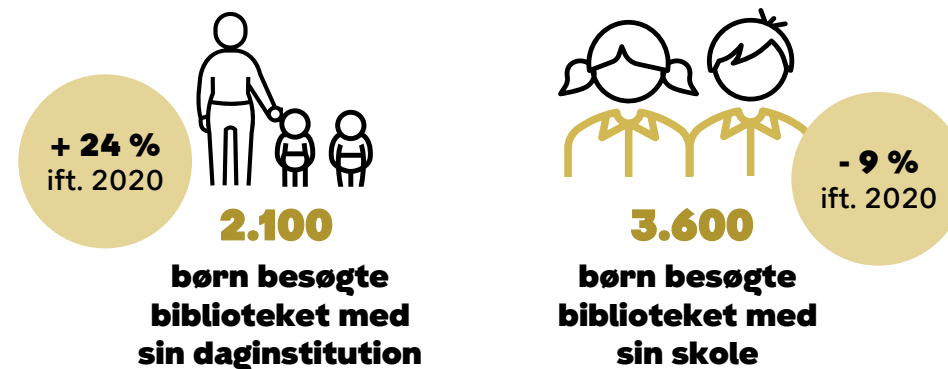
Fælles rammer for skolesamarbejde

Basisydelser - ligger indenfor bibliotekernes kerneopgave og kræver som udgangspunkt ikke betaling:

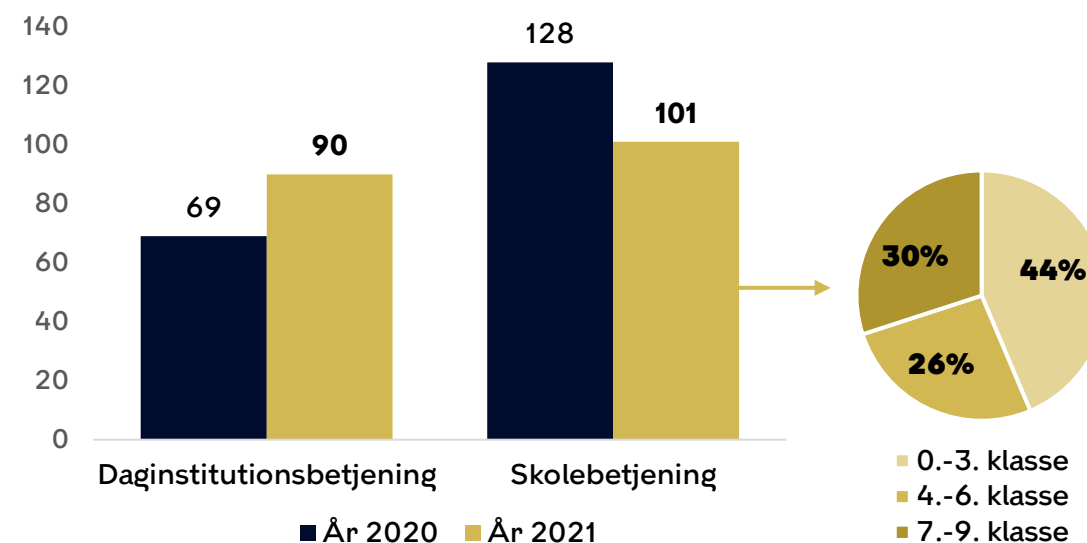
- Almindeligt skolebesøg - uden garanti for biblioteksbetjening
- Biblioteksorientering - basisintro, lær at bruge biblioteket
- Læsekampagner - deltag i de ca. tre årlige kampagner

Tilkøbsydelser - ekstra tilbud som skolerne skal betale for:

- Målrettet betjening og særlige forløb mod en fast timepris for en biblioteksmedarbejder
- Gebyrfrie klasselånerkort - til lån af frilæsningsmaterialer i op til 62 dage uden gebyr. Tilbydes til alle skoler pr. 1. januar 2022.

Antal betjening af daginstitutioner og skoleklasser

Kilde: Bibliotekernes manuelle aktivitetsregistrering

Antal institutionsbetjening og deltagerantal beror på manuelle registreringer fra medarbejdere, og der skal derfor tages forbehold for evt. variationer og mangler i registreringerne. Udover de institutionsbetjening, der er registreret her, kommer skoleklasser, daginstitutioner og dagplejere også på uanmeldte besøg, hvor de benytter børnebibliotekerne i byen.

Før 2020 registrerede bibliotekerne institutionsbesøg i stedet for institutionsbetjening, og det er derfor ikke muligt at sammenligne data vedr. betjening af institutioner før og efter 2020.

Københavns Biblioteker - Aktiviteter og nøgletal 2021
udarbejdet af Københavns Biblioteker i marts 2022
Kultur- og Fritidsforvaltningen